

Neįprasta knyga – kaip tvarstis dvasios žaizdoms

KĄ SKAITOME

Kupiškio viešojoje bibliotekoje praėjusį trečiadienį pristatyta žurnalistės Reginos Stundienės knyga „Vilties vaivorykštė virš nerimo bedugnės“. Vasariškai šilto rudens vakaro valandas susirinkusieji paskyrė temai, kurios paprastai ir įprastai gyvenantys žmonės vengia, ypač šiandien, apsupus nesitrukiančiam koronavirusui.

Ada DVARIONAITĖ

Kam gi rūpi gilintis į savižudybes, nelaimėlių patirtį, artimų netekusiuų kančias, nesékminges likimus, tuo labiau, kad jau nieko nebepakeisi? Patogiausia išeitis – nekalbėti apie tai. Taigi ši knyga apie savižudybes. Autorė – kupiškėnė ilgametė žurnalistė Regina Totorytė-Stundienė, kelis dešimtmiečius šiek tiek nutolusi nuo gimtinės, bet tik iki Utenos, taigi dar Aukštaitijoje.

Žurnalistų užmojai imtis tokios sudėtingos ir jautrios temos specialistų – psychologų ir medikų – visada buvo vertinami itariai. Nes iš tikrujų, labai plona ir trapi yra linija, skirianti tiesmuikišką ir paviršutinišką žmogiškų tragedijų aprašymą nuo suprantančios ir artimuosius tausojančios, užjaučiančios pasakotojo pozicijos. Šiuo atveju autorė buvo atvira ir sązininga iki paskutinio siūlo, jos asmeninė patirtis, sudėtingi išgyvenimai ir likimo išbandymai, ilgametė profesinė patirtis padrāsino ir pastumėjo link skaudžios temos.

„Reikėjo autorei didelės drąsos imtis tokios temos. Ir pačiai savo išgyvenimus atverti nebuvo lengva. Dar labai svarbu, kad juntamas autorės jautrumas, rašymas ne dėl pasimégavimo, o užjaučiant, mėgiant suprasti“, – teigė renginio vedėjas, Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius Algirdas Venckus.

Pati knygos autorė prisipažino, kad ir į téviškę atvažiuoti su šia knyga buvę nedrąsu, bet vis Jos kelyje atsirasdavo žmonių, kurie tarsi Die-

Žurnalistė Regina Stundienė (dešinėje) Kupiškio viešojoje bibliotekoje pristatė savo išleistą knygą „Vilties vaivorykštė virš nerimo bedugnės“. Knygos autorė sveikino bičiulės, klasės draugės. Autorės nuotrauka

vo ranka pastumėdavo, kur reikia, ištardavo reikalingą paskatinimo žodį. Taip ir šioji knyga atsiradusi, kai klasės draugės vyras, dabar jau amžino atminimo, pasakės: „Neišbarstyk Dievo dovanos, rašyk knygą, aš paremsiu...“ Vėliau buvo pažintis su Mykolu Majausku, inicijavusiu knygos „Be pavadinimo“ išleidimą, tai dar labiau paskatino susitelkti ir išgyvendinti sumanymą.

I šią knygą sudėti per daugelių metų išvairiuose leidiniuose R. Stundienės spaudsinti skaudžios temos straipsniai, žurnalistiniai tyrimai. Yra sovietinių metų ir naujesnių laikų pasakojimų, jaunu ir vyresnių žmonių atspindėtų likimų. Žurnalistė teigė straipsnius atidžiai rengusi, iš naujo perrašinėjusi ir šis sekinantis darbas užtruko bene dvejus metus. Nebuvo lengva, bet siekis išsisakyti jveikė vidinį pasipriešinimą.

Postūmio atsidėti tokiai kūrybai buvo ir asmeninė sunki dvasinė patirtis, suartėjimas su evangeline bažnyčia, atleidimo svarbos suvokimas. „Daug nuoskaudų turėjau prikaupusi, sugebėjau atleisti savo klasės auklėtojai, kuri manęs nesuprato sunkiais gyve-

nimo momentais. Vėliau sutikau daug gerų žmonių, kurie palaikė, padrāsino, iš jų mokiausi stipribės“, – apie savą patirtį kalbėjo renginio viešinė.

Viena iš literatūrinio Reginos brendimo liudininkų – mokytoja Genovaitė Vilčinskienė prisiminė jos mokyklinius rašinius, kur jau sužibėdavo taiklūs žodžiai, atskleidžiantys turiningą ir sklandžią kalbą, prigimtinį raštingumą.

Subatėnė Genia Vaičikauskienė, kurią su Regina sieja dviejų dešimtmiečių draugystė, pripažino, kad ši knyga parodė netiketus kuriančios asmenybės kladus, sudėtingą likimą ir stiprią dvasią. Ji sugebėjo visus sunkumus išverti, pakilti, atsitiesti ir visada šypsotis. Anot renginio vedėjo A. Venckaus, ši kuklios išvaizdos knygelė gali būti parankinė krizines situacijas išgyvenantiems žmonėms.

Autorė prisipažino jau išleidusi ir antrą fotonoveliją knygą, taigi bus dar proga atvažiuoti į téviškę.